

Waar is de kerststal gebleven?

Als kind was ik steeds blij dat bij ons thuis rond 20 december de kerststal uit de kast werd gehaald en op een traditioneel vaste plaats op de piano werd uitgesteld met de passende versiering eromheen. Zeker het moment dat er een nieuwe kerststal was waarvoor we hadden gespaard met de zegels van "Waeslandia" die we telkens meekregen wanneer we in de wijkwinkel aankopen deden. Grootwarenhuizen waren er nog niet, en naar het einde van het jaar kregen we een kleurrijke catalogus in de bus waarin de artikelen werden vermeld die we met de gespaarde punten konden verkrijgen. Het ging dan van een pak badhanddoeken tot een thermosfles en natuurlijk een elektrisch treinstel die dan tegen Sinterklaas ter bestemming zou komen. Maar op de voorlaatste pagina linksboven stond ook een kerststal afgebeeld, wat is mijn herinnering eraan nog scherp, en die scheen zo veel kleurrijker dan de kribbe die we hadden en waar reeds verschillende malen de lijmpot had moeten ingrijpen. Er waren wel veel punten voor nodig, maar blijkbaar waren we tijdens het voorbije jaar goede klanten geweest in onze winkel en kwamen we in aanmerking voor de kerststal. De oude werd bij de afval geplaatst, wat we vandaag natuurlijk niet meer zouden doen met een antiek familiestuk dat het was.

Dit alles moet 65 jaar geleden zijn, maar de kerststal bestaat nog steeds, en zelfs de originele verpakking werd zorgvuldig bewaard. Ik vond hem bij de nalatenschap van mijn moeder toen we haar kamer in het rustoord leegmaakten. Wat was ik blij dat ik nu de traditie mag verderzetten en met evenveel vreugde en devotie als toen rond kerstmis de beeldjes zorgvuldig in het stalletje plaatsen. En er zachtjes "Stille nacht, heilige nacht..." bij neuriën.

Dat het kerstmis is zien we natuurlijk ook in onze steden waar lichtjes flikkeren en de gekende melodieën klinken. In de Filippijnen startten ze daarmee reeds in september.

Maar ook in Kigali, de hoofdstad van Rwanda, is het tijdens de kersttijd geen nacht meer en we ontmoeten er zelfs Santa Klaus en verlichte rendieren waarmee deze man blijkbaar vanuit het hoge noorden naar hartje Afrika is afgereisd. Ze zullen het hier wel warm hebben... Maar waar is de kerststal gebleven? Het wordt tevergeefs zoeken naar de verwijzing wat toch de essentie is van kerstmis: de herdenking van de geboorte van Jezus Christus, van God die mens werd om aan onze menselijke natuur een goddelijke dimensie te schenken. Of zoals sommige kerkvaders het gedurfd uitdrukten: "God werd mens, opdat de mens God zou worden."

We kunnen ons hier onmiddellijk de vraag bij stellen welke impact kerstmis heeft op onze relatie met Jezus, of we Hem echt laten geboren worden in ons hart om er te wonen en ons te laten delen in zijn liefde. Want wat we vieren als verre herinnering, zou tegelijk telkens een hernieuwde realiteit moeten worden waarbij we echt ruimte geven voor de aanwezigheid van Jezus in ons leven, ruimte geven om Hem echt te verwelkomen in ons leven en tegelijk de moed hebben om naar Hem te luisteren. Want Hij heeft ons iets te zeggen over ons leven, over de wijze dat we ons leven uitbouwen, over de wijze dat we samenleven met anderen en ook over de wereld waarin we leven en waarin we een verantwoordelijkheid hebben.

Jezus brengt ons een boodschap van liefde en is zelf de unieke afstraling van God die liefde is. Hij doet ons herinneren dat God uit liefde de mens heeft geschapen en dat we geroepen zijn om in deze liefde te leven. Maken we echt ruimte voor Gods liefde in ons leven? Laten we Gods liefde toe in ons leven zodat we deze liefde ook kunnen uitstralen in onze omgeving? Neen, dat mag geen theorie worden of blijven, maar dit moet zich realiseren in onze onmiddellijke omgeving, in het gezin of de gemeenschap waarin we leven: het is daar dat we deze goddelijke liefde moeten uitstralen. En dit begint reeds wanneer we erin slagen om mekaar in de vroege morgen een vriendelijke goede dag toe te wensen. Het zijn deze eerste momenten van de dag die kleur zullen geven aan de rest van onze dag.

Jezus brengt ons een boodschap van hoop. Bij het begin van het Heilig Jaar dat juist in het teken staat van deze hoop, worden we opgeroepen om pelgrims van hoop te worden. Ja, voortdurend worden we geconfronteerd met moeilijkheden, staan we voor schijnbaar uitzichtloze situaties waarvoor we tevergeefs een uitweg zoeken. We worden teleurgesteld door medemensen, ja, zelfs onze beste vrienden kunnen ons in de steek laten. Dus redenen genoeg om hopeloos te worden en er de brui aan te geven. Maar het is juist in deze duisternis dat Jezus met zijn komst licht heeft willen brengen. Het is met een boodschap dat er met en bij God nooit totaal hopeloze situaties zijn. En deze vlammetjes van hoop komen soms uit heel onverwachte hoek. Het is soms alsof God ons zijn Engelen zendt om ons nieuwe hoop te schenken. Het zijn dan mensen die we al lang niet meer hebben ontmoet die ons plots een bericht sturen en ons dat warm gevoel geven dat we er toch niet alleen voor staan. We moeten het niet beperken tot de zogenaamde "Warmste week" om zelf ook dit vlammetje van hoop te zijn voor iemand

die het echt moeilijk heeft. Een simpel gebaar van medeleven kan echt wonderen verrichten. Sommigen kunnen dit op een zeer spontane wijze, anderen moeten daar wat inspanning voor doen. Maar we hebben allemaal genoeg warmte om dit te kunnen delen met anderen.

De ware hoop heeft natuurlijk met ons geloof te maken dat God ons nooit in de steek zal laten. Hoe dikwijls herhaalde Jezus die goddelijke woorden niet: "Vrees niet, Ik ben er." In de mate dat ons geloof in die liefdevolle God groeit, zal ook onze hoop toenemen en versterken, ja, over de dood heen. Want als we echt geloven dat er leven is na dit leven, kan zelfs de dood ons onze hoop niet afnemen. Misschien is het dat wel dat vandaag zoveel mensen echt missen en daarom zo gemakkelijk besluiten om dan maar uit het leven te stappen wanneer ze zagezegd geen perspectief meer zien en alles als uitzichtloos gaan ervaren.

In een tijd dat getekend is door oorlog op zoveel plaatsen wereldwijd, blijft Jezus ons ook Zijn boodschap van vrede brengen. Hij wordt daarom terecht de Vrededorst genoemd. Maar tegelijk spraken reeds de profeten vóór Hem dat we zelf bewerkers moeten zijn van deze vrede, door onze zwaarden tot ploegijzers om te smeden. Mijn vader was smid en ik heb veel ploegijzers door zijn handen zien passeren die hij met krachtige hamerslagen opnieuw aanscherpte, zodat ze hun werk op het land konden verderzetten en de grond klaarmaken waarop ooit weelderige vruchten zouden kunnen groeien en geoogst worden. Misschien dacht hij toen niet welke bijdrage hij gaf aan de vruchtbaarheid van de aarde. Maar dat is ook bij ons het geval: ook wij beseffen dikwijls niet hoe we op afstand vrede bevorderen of deze vrede belemmeren door onze woorden, door onze handelingen, door besluiten die we al dan niet nemen. Het komt er echt op aan dat we de zwaarden die we soms wensen te hanteren op tijd weten om te smeden tot ploegijzers om zo mee te werken aan de vrede in ons, de vrede om ons heen en zelfs voor vrede ruimer dan we vermoeden.

Waar is de kerststal gebleven? Bewust aan de kerststal een plaats geven tijdens deze kersttijd betekent ook dat we Christus niet willen opsluiten in onze privésfeer, maar Hem volle ruimte willen geven en blijven geven in de publieke sfeer, in onze maatschappelijke betrokkenheid. Dat we Hem toelaten dat Hij ons geweten richting geeft bij het nemen van beslissingen die met de menselijke waardigheid te maken hebben, die te maken hebben met de wijze dat we met onze omgeving omgaan waarbij we ons meer bewust worden van de verantwoordelijkheid die we als mens hebben ontvangen om Gods schepping verder uit te bouwen volgens Zijn droom.

Laat de lichtjes maar flikkeren en de melodieën maar klinken, maar laat deze kerstmis ook echt een moment worden waarbij we de levende Christus mogen ontmoeten die in de wereld kwam om met ons op stap te gaan en aan ons leven een nieuwe richting te geven. Want het Licht is in de wereld gekomen, waarom zouden we schrik hebben om ons door dat Licht te laten beschijnen? Liefde, hoop, vrede: dat is wat dit Licht ons

wil brengen en ons tegelijk de kracht kan geven om zelf mensen van liefde, hoop en vrede te worden.

Zalig Kerstmis aan U allen van harte toegewenst!

Br. René Stockman